

A francia nukleáris stratégia módosításáról

- 2025. március 1-én Emmanuel Macron francia elnök – aki egy személyben felelős a francia nukleáris stratégiáért és a nukleáris fegyverek bevetéséért – az „előretolt elrettentés” doktrína meghirdetésével jelentette be a francia nukleáris stratégia módosításának elindítását. A jelenleg még hatályos stratégia szerint a nukleáris fegyverek elrettentő szerepet játszanak a Franciaország számára létfontosságú érdekek, s a Franciaország számára létfontosságú területek védelmében. Az amerikai és kínai doktrínával szemben a francia nem deklarálja, hogy Franciaország nem használ elsőként atomfegyvert, ugyanakkor – szemben az amerikai és az orosz doktrínával – kizárja a nukleáris fegyverek hadszíntéri alkalmazását.
- Franciaország az Európai Unió egyetlen nukleáris hatalma, jelenleg 290-300 stratégiai nukleáris töltettel rendelkezik. A francia nukleáris arzenál két fő operatív ágból – egy tengeri és egy légi bázisú erőből – áll. Az előbbit négy Triomphant-osztályú, nukleáris meghajtású tengeralattjáró képezi, melyek M51-es tengeralattjáróról indítható ballisztikus rakétákkal vannak felszerelve. Az utóbbit levegőből indítható nukleáris cirkálórakéták (például az ASMP-A) alkotják, amelyeket a Francia Légi- és Űrerő, valamint a Francia Haditengerészet szárazföldi bázisairól, illetve a Charles de Gaulle repülőgép-hordozóról tudnak indítani (Rafale vadászpilótaegységekről).
- Macron azt javasolta, hogy Franciaország nukleáris elrettentését terjesszék ki Európa-szerte egy új „előretolt elrettentés” doktrína révén, amelynek értelmében bár Franciaország megtartaná a nukleáris fegyverei feletti kizárólagos ellenőrzést, számos európai szövetségesét – különösen az Egyesült Királyságot, Németországot, Lengyelországot, Hollandiát, Belgiumot, Dániát, Svédországot és Görögországot, Romániát – integrálná az elrettentés keretrendszerébe. Egyrészt azzal, hogy kibővítené Franciaország nukleáris arzenálját (a hidegháború időszaka alatt körülbelül 500 robbanófejjel rendelkezett), másrészt lehetővé tenné számukra a nukleáris gyakorlatokban és tervezésben való részvételt, harmadrészt a szövetségesek területére telepítene atomfegyver bevetésére alkalmas francia repülőgépeket – mindezekkel közvetlenebbül beágyazva Franciaország nukleáris erejét Európa kollektív védelmébe. Párizs javaslata azonban Macron szerint csak kiegészítené, nem pedig helyettesítené a NATO amerikai nukleáris ernyőjét.

Emmanuel Macron javaslatának lehetséges hatásai Európára

- Nagyobb európai stratégiai autonómia: Európa kevésbé támaszkodna az Egyesült Államok nukleáris ernyőjére, és egy erősebb, független elrettentő képességet fejlesztene ki, amelynek középpontjában Franciaország állna.
- Erősebb elrettentés Oroszországgal szemben: Az előzetes telepítések és a közös tervezés hitelesebbé és fogékonyabbá tehetik Európa nukleáris pozícióját az Oroszországból érkező fenyegetésekkel szemben.
- Mélyebb európai védelmi integráció: A közös nukleáris gyakorlatok, konzultációk és az esetleges bázisültesítési megállapodások szorosabb katonai koordináció felé ösztönözhetik az EU és a NATO tagállamait.
- Új politikai és stratégiai feszültségek: A francia nukleáris szerepvállalás bővítése vitákat válthat ki a nukleáris eszkalációról, a szuverenitásról, valamint a NATO-val és az Egyesült Államokkal fenntartott kapcsolatokról. Egyúttal a francia képességek megosztása elejét venné további nemzeti katonai atomprogramok és nukleáris eszközök kifejlesztésének.

Emmanuel Macron javaslatának lehetséges hatásai Magyarországra

- Magyarországot a javaslat megvalósulása politikailag és stratégiaileg érintené, nem pedig a nukleáris erő befogadásán keresztül. Mivel a francia javaslat a NATO kiegészítése, nem pedig helyettesítése, Magyarország elsődleges biztonsági garanciái továbbra is a szövetségtől származnának.
- Magyarország közvetve profitálhat egy erősebb európai nukleáris elrettentő erőből még akkor is, ha francia nukleáris erő nem állomásoznak magyar területen.
- A javaslat elmélyítheti az Európai Unió belüli védelmi integrációról szóló vitákat, amely kérdéskörben Magyarország gyakran a szuverenitásra összpontosító megközelítést alkalmaz. A javaslatról szóló vita egyensúlyozásra kényszerítheti Budapestet az európai védelmi kezdeményezések és a mélyebb uniós katonai integrációval kapcsolatos, jelenleg elutasító magyar álláspont között.

2026. március 8.